

»SLOVENE« velja
po pošti na vsi strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 240—
za pol leta 120—
za četrt leta 60—
za en mesec 20—
za inozemstvo celoletno K 420—
Sobotna izdaja: —
za celo leto K 40—
za inozemstvo 55—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna poltirnata (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat . . . po K 8—
poukani itd. . . po K 9—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 9/9 mm K 15.
Izbrava vsek dan izvezmili
vonedelja in ponedelja v praz-
niku ob 8. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Recepti se ne vračajo; nehranljiva pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 249 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 28.511, bosn.-herz. 7583.

Odkod nezadovoljnost naroda?

Poslanec Anton Sušnik je imel na 10. seji ustavnega odbora 14. t. m. sijajen govor, v katerem je do golega razkril nesposobnost, zakonolomstvo in frazersko državništvo vladnih strank, ki so povzročile vso nezadovoljnost v državi, pa sedaj krivijo »črnomurmo mentaliteto« naroda. Govornik je izvajal:

Zgodovina našega ujedinjenja.

Gospodje poslanci! Mnogi izmed govornikov so govorili o zgodovini našega ujedinjenja. Naj bo dovoljeno tudi meni, da se malo ustavim pri tej stvari. Brez dvoma je, da smo mi vsi skozi vekove nosili v srcu idejo ujedinjenja. Toda vsak trezen politik je moral vedeti, da do ujedinjenja ne moremo priti na mah, da se bo kakor vsaka politika tudi vprašanje našega ujedinjenja razvijalo od etape do etape. In tako beležimo mi v razvoju našega ujedinjenja, kar se tiče Slovencev, tri etape.

Prva etapa se je pričela že leta 1848. Slovenci so zahtevali ujedinjeno Slovenijo. Zanimivo je, da so naši politiki zahtevali takrat, da se združijo vse pokrajine, kjer bivajo Slovenci, v eno pokrajino, ki im: samoupravo (avtonomijo) in pokrajinsko skupščino.

Druga etapa je došla, ko se je med svetovno vojno pričela borba za samoodločbo narodov. Maja 1. 1917. je v seji poslanske zbornice na Dunaju prebral dr. Korosec, načelnik Jugoslovanskega kluba, deklaracijo, v kateri se zahteva ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev v okviru avstro-ogrske monarhije. — Nato je prišla deklaracija Starčevićeve stranke prava z dne 5. junija 1917, in dalje krfski pakt z dne 20. julija 1917.

Gospod Ljuba Jovanović je v svojem govoru naglašal, da je krfska deklaracija obvezna za tiste, ki so jo podpisali in ki so pri njeni sestavi sodelovali. Zato mi dovolite, gospodje, da omenim iz te deklaracije nekatere stvari, ki se mi zde za poznejši razvoj zelo važne.

Točka 5. te deklaracije pravi:

»Sva tri narodna imena: Srbi, Hrvati i Slovenci, potpuno su ravnopravna na celoj teritoriji Kraljevine, i svako ih može slobodno upotrebljavati u svima prilikama javnog života i kod svih vlasti.«

Točka 7. iste deklaracije določa:

»Sve priznate veroizpovedi vršit će se slobodno i javno. Pravoslavna, Rimskokatolička i Muhamedanska veroispovest, koje su po broju sledbenika najjače u našem narodu, bit će jednake i ravnopravne prema državi.«

Na osnovu ovih principa zakonodavno će se starati, da se čuva i održava konfe-

sionalni mir, koji odgovara duhu i prošlosti celokupnog našeg naroda.«

Dalje določa 12. točka:

»Svi građani (državljeni) na celoj teritoriji jednaki su i ravnopravni prema državi i pred zakonom.«

Gospodje! Zdi se mi, da je krfska deklaracija v celoti nekaka provizorična ustava.

Te tri deklaracije so temelj za vso politiko ujedinjenja, ki so jo vodili Srbi, Hrvati in Slovenci. S temi deklaracijami je postalo ujedinjenje zahteva naroda, narod se je pripravljaj in čakal. In prišel je dan ujedinjenja 1. decembra 1918: To je tretja etapa, dan faktičnega in pravega ujedinjenja našega naroda. Tega dne so se sestali zastopniki Srbov, Hrvatov in Slovencev v Beogradu in so izročili na svečani način adresi Nj. Visočanstvu regentu Aleksandru. V tej adresi stoji izrečno: »Iz istega razloga ostali bi na snazi pod kontrolom državne vlade dosadnji avtonomni administrativni organi, koji će za svoju uradovanje biti odgovorni i autonomnim predstavništvima.«

In regent Aleksander je odgovoril, da on in njegova vlada v celem obsegu sprejmeta izražene želje in stališče Narodnega Veća.

Sledila je še regentova proklamacija na narod, ki istotako priznava in utrjuje enakost vseh državljanov pred zakonom in zagotavlja svobodo in enakopravnost veroizpovedi.

Gospodje! Naglašam te stvari radi tega, ker Vam hočem na podlagi dejstev in na podlagi politike zadnjih dveh let dokazati, da se niso držale obveznosti in obljube, dane narodu v krfski deklaraciji ter v adresi in regentovem odgovoru.

Resnica je, da mi do leta 1917 nismo bogve koliko delali za ujedinjenje, resnica je, da smo v tem oziru grešili i mi i Vi. Toda vedno je živel v nas misel, da smo Srbi, Hrvati in Slovenci en narod, ena kri, en jezik. Ko je prišel dan ujedinjenja, je bilo med nami — da rabim besedo gospoda poslanca Sime Markovića — i zavesti i ljubezni i volje. Kdor je videl, s kakim navdušenjem je narod spremljal ujedinjenje, si mora pritrditi, bilo je takrat tako navdušenje, da bi bili Vi — rečem odkrito — ako bi bili le hoteli, lahko uvedli centralizem in nikdo bi se temu ne protivil.

Nezadovoljnost naroda.

A kako je danes? Gospodje, danes moram žalibog konstatirati, da vlada v naši državi velika nezadovoljnost, še več: da vlada veliko nezaupanje, celo mržnja. Če smo iskreni, moramo to priznati. Ali temu ni kriv takozvani »črnožolti mentalitet«. Vzrok je treba iskati popolnoma drugje.

Dokler smo se vladali avtonomno, je šlo; nacionalizirali smo svoje šolstvo, uspevala je trgovina in obrt, razvijala se je industrija, funkcionirale so železnice. Vsakdo, ki je prišel k nam, je moral reči, da je življenje v Sloveniji najbolj urejeno. (Dalje.)

Narod naj odločuje!

Med spreminjavalnimi predlogi, ki jih je vložil k ustavnemu načrtu Jugoslovanski klub, je tudi predlog, da naj glede gotovih zakonskih predlogov odločuje ves narod. To je najmodernejši način ustavnega življenja. V sedanjem zakonodajstvu dejansko ne odločuje narodova volja, ampak malo število za zakonodajstvo izvoljenih državljanov, ki se poslanstva čestokrat polastijo z varanjem javnosti. Kako so n. pr. govorili samostojni pred volitvami zoper centralizem, danes pa lomi zanj kopije vodja slovenskih samostojnih dr. Vošnjak. Švicarska ustava vsebuje tako določbo ljudskega glasovanja (referendum). Tozadevni predlog Jugoslovanskega kluba, ki naj se uvrsti v ustavni načrt za odstavek »Narodno predstavništvo« kot poseben odstavek, se glasi:

Odločanje in zahteve naroda.

§ 1. Razglasitev državnega zakona se odloži za dva meseca, ako zahteva to ena tretjina narodnega predstavništva (obeh domov). Zakoni, ki jih označita oba doma kot zelo nujne, se morejo kljub tej zahtevi razglasiti.

§ 2. O zakonu, ki ga je sprejelo narodno predstavništvo, odločuje, predno se razglasi, narod z glasovanjem, ako zahteva to glasovanje poglavar države tekom enega meseca po sklepu narodnega predstavništva. O zakonu, katerega razglasitev se je na predlog tretjine narodnega predstavništva odložila, odločuje narod z glasovanjem, ako zahteva to glasovanje 20% državljanov, ki imajo volilno pravico.

§ 3. Ako zahteva 10% državljanov, ki imajo volilno pravico, tak zakon, se mora uvesti o načrtu zakona ljudsko glasovanje. Zahtevi se mora priložiti popolnoma izdelan zakonski načrt. Vlada najprej predloži načrt s svojim mišljenjem narodnemu predstavništvu. Ljudstvo ne glasuje, ako narodno predstavništvo sprejme predloženi zakonski načrt brez spremembe.

Postopanje pri ljudskem glasovanju se uredi s posebnim zakonom.

§ 4. Z ljudskim glasovanjem se sklep narodnega predstavništva razveljavi samo v tem slučaju, ako se je udeležila glasovanja nadpolovična večina državljanov, ki imajo volilno pravico.

§ 5. Kadar narod predlaga, da potom glasovanja sam izpremeni ustavo, je po-

trebna za ta predlog nadpolovična večina državljanov, ki imajo volilno pravico.

Obrazložba.

Ker hočemo, da dobi narod v smislu prave demokracije najširši vpliv na zakonodajstvo in ustavodajo, vlagamo predlog narodnega poslanca Sušnika in tovarišev, da se sprejme v ustavo tudi referendum.

Seja ustavnega odbora.

Demokrati zatajili Jugoslavijo. — Sprejeti predlogi Jugoslovanskega kluba.

Beograd, 19. februarja. (Izvirno) Današnja seja ustavnega odbora se je začela ob 4. popoldne. Prvi je govoril v imenu Jugoslovanskega kluba dr. Dulibić, ki je predlagal, da se država naslovi »Jugoslavija« in da se določi posebna zastava za trgovsko mornarico in državni grb na zelenem polju.

Naglašal je, da se mora v ustavi zasukati ravnopravnost tudi drugojezičnim manjšinam.

Po specialni razpravi o prvem oddelku ustave je bilo najvažnejše vprašanje, kako naj se država imenuje. V imenu vlade je minister Trifković na predlog Jugoslovanskega kluba odgovoril, da vlada na noben način ne more soglašati s tem, da se država imenuje Jugoslavija, ker bi to bila žalitev za srbski del naroda (!) in je izjavil, da smatra to zadevo za vprašanje zaupanja. Nato je v imenu demokratov dr. Tomljenović skušal obrazložiti, zakaj je njegova stranka odnehala od svojega prvotnega predloga, da se država imenuje Jugoslavija. Povedal je za umik demokratov par fraz, nakar se je vršilo glasovanje, v katerem so za vladno glasovalo vladne stranke, proti pa je bilo 16 glasov opozicije.

Nato je dr. Marković v imenu komunistične stranke izjavil, da je njegova stranka za sovjetsko ustavo, da pa ji ni vseeno, je-li država absolutistična monarhija ali pa demokratska republika. Zato bodo komunisti sodelovali pri debati o ustavi, dasi niso predložili lastnega ustavnega načrta, ker si želijo prizadevati, da dobi Jugoslavija čim bolj demokratsko ustavo. Pravi, da je zgodovina rodovnih in dinastičnih bojov v srbskem narodu najboljši dokaz, kako je potrebna republika. V tej državi vlada vojaška klika, ki terorizira vladne stranke. Čeprav komunistov tudi demokratska republika ne zadovoljuje, ker se le-ta izrodi v absolutizem meščanskih strank, kakor dokazuje Francoska, je vseeno boljše kakor monarhija. V Jugoslaviji vlada pod Pribičevićem najreakcionarnejši teror, kolikor ga je v Evropi. On je za ime Jugoslavija.

Radikalec Ljuba Jovanović zavrača predgovore. Nato se preide na glasovanje o 2. in 3. členu ustave.

LISTEK.

Iz jugoslovanske preteklosti.

(Na podlagi Wendelove knjige »Aus dem südslawischen Risorgimento«.)

Narodno edinstvo Srbov, Hrvatov, Slovencev in Bolgarov.

Že Gaj je štel v »Danici« l. 1838. vse Jugoslovane od Adrije do Črnega morja k lirom. Srbski list »Sedmica«, glasilo takozvanega omladinskega gibanja, ki je delalo za preporod srbstva na vseh poljih in ujedinjenje Jugoslovancov, je spisal l. 1857. o skupnem književnem jeziku Bolgarov, Srbov, Hrvatov in Slovencev. Prav tako so delali za ujedinjenje vseh Jugoslovancov Bolgari. V tem pravcu je pisala v Bukarešto izhajajoča »Jugoslavija«, ki so jo izdajali bolgarski begunci. Dunajsko srbsko omladinsko društvo »Zora« je gojilo stike s bolgarskimi in hrvaškimi dijaki.

Drugega omladinskega kongresa leta 1867. so se udeležili tudi Bolgari. »Ta zbor je očrtal razmerje do drugih Jugoslovancov tako, da smatra brate Hrvate prav tako za člane »Ujedinjene Omladine Srpske«, kakor se smatrajo Srbi za člane hrvaške omladine. dalje da imajo Bolgari glasoval-

no pravico pri srbskih sestankih kakor Srbi pri bolgarskih in da smejo zahtevati Slovenci iste pravice kakor Hrvati in Bolgari. Tako je bil zaključen krog jugoslovanske enote, in vsaj notranja verjetnost govori za trditev, da so se l. 1869. v Ljubljani posvetovali Srbi, Hrvati in Slovenci na tajnem zborovanju o razdrobitvi evropske Turčije in združenju Jugoslovancov.« (Str. 102.)

Strossmayer (1815—1905) se je vedno čutil Jugoslovana in je delal na to, da bi vsi Jugoslovani pisali en sam jezik. Po njem ustanovljena »Jugoslovanska akademija« je imela po pravilih nalogo, »da goji umetnost in znanstvo na slovanskem jugu pri Srbih, Hrvatih, Slovincih in Bolgarih«, da »podpira stremljenje po dosegi književne enotnosti na slovanskem jugu«; akademija naj bi bila »literarno središče vsega naroda od Soče do Donave, od Jadranskega do Črnega morja.« (Str. 124.)

V delu za združitev vzhodne cerkve z zapadno je Strossmayer gledal stremljenje, ki ga je podpiral na vso moč in pozdravljaj ne samo kot katolik, ampak tudi kot Jugoslovana.

Jugoslovana sta bila po svojem globokem narodnem čutu tudi oba prvobornika na socialnem polju: Svetozar Marković na vzhodu in Krek na zapadu.

Pašić kot socialist. — Postanek radikalne stranke v Srbiji.

Svetozar Marković (1846—1875) se je seznanil s »podzemsko Rusijo« (t. j. akademskimi tajnimi društvi, ki so pripravljala socialno revolucijo na Ruskem) 1866, ko je prišel v Petrograd študirat matematiko in naravoslovne vede. Te zveze je nadaljeval 3 leta pozneje v Zürichu, kjer je bilo takrat toliko ruskih študentov, da je prevladoval v predmetju Oberstadt ruski jezik. Tam je postal Marković dopisujoči član internacionale v Ženevi. Okrog sebe je zbiral jugoslovane, dijake, ki so študirali v Zürichu. Med onimi, ki so najbolj brezpogojno odobraval njegove nazore in načrte, imenuje pisatelj na prvem mestu tehniko Nikolo Pašića (str. 139). Ko je ustanovil Marković 1. junija 1871 list »Radnik«, prvi socialistični list ne samo med Srbi, ampak na Balkanu sploh, je bil poleg Markovičevega brata Jevrema Nikola Pašić med glavni sotrudniki.

Marković je umrl že l. 1875. Deloma iz vrst Markovičeve socialistične stranke se je ustanovila l. 1881 radikalna stranka, od katere so se nekateri imenovali naravnost socialiste. Radikalna stranka se je takoj oprla na široke plasti naroda, prirajala med njimi shode, štela kmalu 50 000 vpisanih članov in dobila že l. 1883. pri volitvah skoro brez boja več-

no. Pod vplivom kmetskih množic, ki so bile v stranki odločilne, je seveda prvotni Markovičev program pobledel, dasi so ga skušali posamezni radikalni politiki v stranki vedno zopet poživiti.

Tudi poznejša socialistična stranka v Srbiji ni sprejela Markovičevega programa, sestavljenega pod vplivom vtisov iz Rusije, ampak se je učila naravnost pri Marxu. Markovičev spomin pa sta častili obe stranki.

»Radikalni dediči njegove (Markovičeve) oporoke so izvajali v žilavi borbi ustavo, ki je prinesla ljudstvu tako visoko mero samouprave, kakor komaj v kaki drugi deželi, in je napravila Srbijo za republiko pod monarhistično firmo.« (Str. 165.) (Znano je, da se je kralj Peter imenoval sam kronanega predsednika republike.)

Zanimivo je, da se imenuje glavno glasilo radikalcev še danes »Samoupravna«. Ob Markovičevem času je bil v Srbiji birokratski centralizem tako razvit, da se je porabila v Beogradu polovica vseh državnih dohodkov kneževine (str. 159). Marković pa je učil neprestano, da se mora uprava decentralizirati, in je videl v samoupravi posameznih upravnih enot edino šolo za razvitek politične in državljanske zavesti med narodom.

(Konec sledi.)

Drugi člen se sprejme s izpremembo, predlagano od Jugoslov. kluba, da slovenski del državnega grba sestoji iz treh zvezd s polmescem. Istotako se sprejme predlog Jugoslovanskega kluba, da je državni jezik srbsko-hrvatsko-slovenski.

Nato so stavili dr. Hrasnica, dr. Lačinja in pa dr. Šimrak predlog, da se razprava o razdelitvi države na pokrajine odgodi do § 62 ali do kakšnega drugega člena ustave, samo da vlada da garancijo, da se bo razprava o tem vprašanju v resnici vršila in da se bo določila o tem vprašanju vnesla v splošni del ustave. Minister Trifković je izjavil, da vlada ta predlog sprejme K debati o drugem členu ustave o državljskih pravicah sta se 4. in 5. člen sprejela brez spremembe.

V včerajšnji seji ustavnega odbora je predsednik dr. Ninčič naznanil, da se je na izpraznjeno mesto dr. Nastasa Petrovića imenoval dr. Spalajković.

† MILAN SAVČIČ.

LDU Belgrad, 19. febr. (ZNU) Danes je umrl tukaj glavni urednik »Epohe«, narodni poslanec in predsednik Srbskega novinarskega udruženja, Milan Savčić.

POLJAKI PROTI POVRATKU HABSBURŽANOV.

LDU Varšava, 19. febr. (FBA) Poljsko časopisje razmotriva vprašanje eventualnega povratka Habsburžanov na mažarski prestol in se odločno izraža proti uresničenju takega načrta.

TURŠKI USPEH PROTI GRKOM.

LDU Moskva, 19. febr. (Brezžično.) Iz Tiflisa javljajo uspeh kemalistov proti Grkom v Mali Aziji.

NEMČIJA SE PRIPRAVLJA?

LDU Pariz, 19. febr. (Brezžično.) V komisiji za zunanje posle belgijske zbornice je izjavil Paul Hymans, da misli Nemčija na maščevanje vojno, toda Belgija se ne bo dala brezskrbno uspavati. Ta izjava je zbudila veliko pozornost.

KRONSKKE NOVČANICE IN KOVANI DROBIŽ.

LDU Belgrad, 19. febr. (ZNU) Vprašanje odtegnitve kronskih novčanic po 1, 2 in 10 kron iz prometa, se mora v glavnem smatrati za dovršeno. Spuščajoč v promet količine drobnega kovinskega denarja, je ministrstvo za finance odtegnilo iz prometa znaten del kronskih bankovcev. Definitivno se vzamejo iz prometa ti bankovci v najkrajšem času, ko dospe še ena pošilka bankovcev po 25 par (novec, vreden 1 krono). Kovani drobiž se spuščata dne v promet na Hrvatskem, v Sloveniji in v Vojvodini. Šele ko dospe zadostna količina kov. drobiža in bo zadostno potrebam ostalih krajev, kjer cirkulirajo drobni bankovci v najkrajšem času, ko dospe še kronski bankovci, se razdeli kovani drobiž po Srbiji in južnih delih države. Minister za finance je prejel te dni štiri vagona kovane drobiža (825.000 komadov po 25 par, a ostale po 10 par). Glavni državni blagajni so izdane že vse potrebne odredbe, tako da se že danes začne z izdajanjem kovane drobiža v Belgradu. Najprej bo razdeljen drobiž po 10 par, a kmalu mu bodo sledili novci po 25 par.

SAMOUUPRAVA EGIPTA.

LDU London, 19. februarja. (Reuter) Priobčilo se je poročilo komisije, ki je bila imenovana, da izdela pod vodstvom lorda Millnerja predloge, ki se tičejo bodoče ustave v Egiptu. Poročilo pravi med drugim: Prišel je čas, da izpolnimo Egiptu obljubo, da mu hočemo dati samoupravo, in sicer potom pogodbe z egiptovsko vlado, ki bi varovala neodvisnost Egipta, a hkrati čuvala bistvene angleške interese.

Politične novice.

+ Jasna beseda. Danes imamo priliko čitati prelepi članek demokratske belgrajske politike pod naslovom: »Sokoli in Gavranji«, v katerem se napadajo jugoslovanski katoličani, češ, da zahtevajo, naj se v šole uvede orlovski sistem! Na podlagi tega grdega podtikanja, ki naj predstavljata katoličane srbskemu delu naše države kot nekake »srednjeveške fanatike«, ki hočejo zagospodovati nad jugoslovansko šolo in izpreobračati Srbe v katoličane, se vrste v imenovanem glasilu laži ena za drugo. Rekord v lažanju pa je vse-kakor dosežen s stavkom, da je »Orle vzgojila Avstrija, da bi v njih našla oporo proti zavednim sinovom, ki so nad vse cenili svoj rod.« Preko te infamnosti, ki izhaja seveda iz lažnjivega vira slovenskih demokratov, gremo slovenski katoličani s preziranjem na dnevni red. Konstatiramo, samo, da »Politika« v imenu srbstva katoličanom zamerja, da protestirajo proti obvezni svobodomiselnosti vzgoji svojih otrok v šoli in jim šteje celo to v zlo, da javno zastopajo svoja verska načela! Torej smo v Jugoslaviji obsojeni v katakombe, katoli-

ličani spadamo v kot in moramo smatrati za milost, da nas trpijo, medtem ko minister dr. Janković, škof Dositej in falirani Kolčakov poslanik Strandman v Sremskih Karlovcih demonstrativno izjavljajo, da mora pravoslavna cerkev v Jugoslaviji zavzemati posebno stališče! (Slovenski Narod 20. februarja). Ta konfesionalna gonja se vrši nekaj časa sem čisto sistematično, se podpira od države in ima, kakor je videti, svoje središče v nedrih same srbske pravoslavne cerkve. Mi smo dozdaj proti bratski cerkvi, ki ima zlasti v Rusiji sijajne predstavitelje resnične in pa globoke krščanske misli, zavzemali najpomirljivejše stališče in se prizadevali usvariti z njo prijateljsko zvezo v prid državne in krščanske ideje, toda politika škofa Dositeja nas bo žalibog prisilila, da svoje stališče korenito revidiramo, ako se odločimo krogi v Belgradu pravočasno ne zavejo. Ako pa hočejo iz naše države napraviti torišče boja med bizantinizmom in katoličanstvom, bomo vedeli, kako se brani. Carska lažipravoslavna absolutistična Rusija je zgled, kako se tak boj konča.

+ Heinovi časi se vračajo. Komaj so dvignili samostojneži v Sloveniji liberalce na vlado, že so se povrnili z njimi tudi časi nekdanje Heinove strahovlade. Žandarji — ne mislimo tukaj vse časti vrednih izjem med žandarmerijo, ki svojo nalogo pravično in vestno izvršujejo — nekateri žandarji mislijo, da so sedaj absolutni gospodarji nad našim ljudstvom, posebno nad pristaši SLS. Slučaj, ki se je dogodil v Strugah, res prav živo spominja na nekdanjo Heinovo strahovlado žalostnega spomina. Pretekli teden so vdrli dobrepoljski žandarji samolastno brez vsakršnega ukaza katerekoli oblasti v hišo podžupana g. Pogorelca v Strugah in so mu napravili štiriurno hišno preiskavo. G. Pogorelec je bil ravno pri gospodarskem predavanju. Z nasajerimi bajoneti so ga gnali z zborovališča na njegov dom in tam vse preobrnil. G. Pogorelec ima kot umen gospodar razne instrumente za prvo pomoč pri živinski bolezni, razna zdravila in obveze. Poleg tega ima tudi zdravila, ker ima bolnike v hiši. Žandarja se nista zato nič brigala, ampak sta samovoljno vse zasegla in odnesla. Nič ni g. Pogorelcu pomagalo vse dokazovanje in razlaganje, žandarja se za vse to nista brigala. Eden izmed njih mu je celo zaludil v obraz: »Ali niste govorili, da bo treba žandarjem nekoliko peruti pristriči?« Vprašamo: Ali je državljani popolnoma izročeni samovolji nekaterih žandarjev? Od kedar smejo žandarji samolastno zaplenjati kmetu stvari, ki jih vsak dan rabi? Prosimo, da nam žandarmerijska komanda na to odgovori!

+ Proti škofu Aksamoviću so začeli demokratje gonjo, da bi na podlagi izmišljenih škofovih izjav mogli nahujskati zoper njega pravoslavno duhovščino. Radikalni poslanec in pravoslavni duhovnik dr. Janić jim je že nasedel in je stavil na ministra vere vprašanje, ali mu je znano, da je Aksamović žalil pravoslavne kristjane in da je zamenjal v Sremskih Karlovcih duhovnika Majstorovića, kjer je prijatelj s kristjani pravoslavne vere? Dejstvo je le to, da je škof Aksamović premetel Majstorovića iz disciplinarnih razlogov, ker ni bil prijatelj abstinence, v kolikor je za vsacega dolžnost. Zadnje dr. Janićevo vprašanje pa pojasni, zakaj ta ostra sapa proti djakovskemu škofu: »Ali je ministru znano, da je Aksamović preko svojih službenih organov javno poniževal pred ljudstvom dostojanstvo predsednika ustavotvorne skupščine?« Dr. Ribarja škof in duhovščina ni prišla pozdravit, ko se je vračal v Djakovo kot predsednik konstituantne. Hinc illae lacrimae!

+ Dr. Žerjavova dedščina iz Avstrije. Dr. Žerjav in samostojni »kmet« dr. Vošnjak sta se v ustavnem odboru borila proti temu, da bi v državni grb prišel tudi slovenski del. Če drugega ne, naj se zbrise vsaj beseda slovenski. Ta manjza, pobijati vse, kar je ali se imenuje slovensko, izvirja iz hlapčevskega duha demokratov iz avstrijskih časov. Tedaj so se demokratje klanjali avstrijskim vladnim krogom, danes iz samega suženjskega klečeplastva in hlapčevske uslužnosti pobijajo vse, kar spominja na slovenstvo, z izgovorom, da so proti separatizmu. Zravend pa molče k separatizmu srbskih vladnih strank in so zlezli celo pod klop v vprašanju naslova države; ali Jugoslavija ali SHS. Čudno, da dr. Žerjav po jugoslovanski Dežmanovi metodi ni predlagal kraljestva Srbov, Hrvatov in Srbov.

+ Učitelji in orožniki v eni vrsti. Včerajšnji »Slovenski Narod« je napravil globok poklon učiteljstvu, za kar zaslužil, da »Udruženje jugoslovanskega učiteljstva« izposluje člankarju najmanj red Sv. Save I. klase. Govorec o neki protidržavni agitaciji, ki da jo neki tajnostni tuji elementi širijo po štajerskem s pomočjo klerikalcev, izjavlja na konec, da bo treba začeti proti tej brezdomovinski hidri odločno borbo. »V tem oziru si lahko pridobi neveljavih zaslug za državo naše narodno učiteljstvo in tudi orožništvo, katerih naloga je, da z

besedo in dejanjem poučujejo naše zapeljano ljudstvo.« Lepe pojme o učiteljstvu ima »Slovenski Narod«, da mu poverja nalogo dejanskega poučevanja zaslepljenih ljudi obenem s kr. orožništvom. Če Bog da, bomo kmalu v Macedoniji, kjer se to dejansko poučevanje vrši z vso policijsko temeljitostjo; če s pomočjo tudi učiteljstva, ne vemo.

+ »Jutrove« laži. »Jutro« ima patent na lažnjiva poročila iz Belgrada. Svoj čas je poročalo o »mučnem prizoru« v konstituenti povodom zaprisege Jugoslovanskega kluba. Dejstvo pa je bilo, da je Jugoslov. klub ugnal slovenske demokrate in samostojne, ki bi bili »mučne prizore« radi ustvarili, pa jim je izpodletelo. Včeraj pa poroča o večkratnih »prošnjah« dr. Korošca za audienco pri Pašiću za pogajanja. Jivar je seveda čisto izmišljena. Dejstvo pa je, kakor smo že poročali, da je dr. Korošec — brez ponovnih prošnji za audienco — protestiral pri Pašiću in Pribičeviću radi kulturnobojne naredbe ministra prosvete. Pribičević se je opravičeval, da mu je sedaj težko, skoro nemogoče preklapati svojo naredbo.

+ Jugoslovanski klub o obliki države. G. dr. Janko Šimrak je na seji ustavnega odbora v imenu Jug. kluba izjavil, da stoji njegov klub na stališču narodnega jedinstva, in predlaga k prvemu členu, naj se ustavi vanj tudi skupno ime, ker bi sicer ime države bilo nekako separatistično. Prvi člen naj se glasi: »Jugoslavija, država Srbov, Hrvatov in Slovencev, je ustavna in nasledstvena monarhija.« Nato govori o monarhiji in citira pokojnega dr. Kreka, ki je odgovoril na vprašanje, ali hoče monarhijo ali republiko: »Meni je vseeno! V srcu sem republikanec, ali če pride pri nas do monarhije, mora biti to republikanska monarhija, kakor na Norveškem, kjer je kralj samo nasledstveni predsednik republike in njen reprezentant na zunaj, ker nima pravice sankcije.« Trije principi morajo voditi naš troimenski narod: En narod, ena država in mnogo svobode. To je najboljša stališče v tem vprašanju. — Nato govori, kako so se razvijale druge vlade, in naglašja, da mora v teh časih vladati narod, ne pa absolutizem. K členu 4. predlaga: »Država Srbov, Hrvatov in Slovencev se deli na pokrajine, okraje in občine. Pokrajine so tele: Srbija, Hrvatska s Slavonijo in Medjimurjem, Bosna in Hercegovina s Dalmacijo, Crna gora, Vojvodina in Slovenija s Prekmurjem.« Zahteva zgodovinske meje ne radi državnopravnosti, ampak zato, ker te meje odgovarjajo gospodarskim in kulturnim enotam. Zakonodajstvo pa mora biti za vse enote isto.

+ V Leskovcu pri Krškem je bil minulo nedeljo dobro obiskan shod »Kmet-ske Zveze«. O političnem in gospodarskem položaju je poročal poslanec dr. Gosar. Sklenile so se resolucije zoper uvoz italijanskega vina, zoper kulturnobojne odredbe ministra Pribičevića in zoper novi invalidski davek, ki naj bi se naložil vojnim dobičkarjem in verižnikom, ne pa revnemu kmetkemu ljudstvu.

+ Starši proti Pribičevićevi naredbi. Prejeli smo: Sedaj smo pregledali spričevala naših otrok; prepričali smo se, da je mladina naj si bode srednješolska ali pa ljudskošolska popolnoma zanemarjena. Naša mladina se briga za vse drugo, samo za šolo nič. Šola je postala čisto politična. Učenci so drug proti drugemu, drug drugega zmerjajo z najgršimi priimki. Kam smo prišli, kaj bo z našimi otroci! Krščanski starši, kateri bomo dajali odgovor pred Bogom za naše otroke, protestirajo proti taki šoli, zahtevajmo, da šola naj bo samo šola, kjer se mladina izobražuje, ne pa kvari. Naj še veronauk odpravijo iz šol, potem se bo šole pokazala vsa podivjanost v pravi luči. Sedaj hočejo še v šolo vrniti svobodomiselnega sokolskega duha. Ali bomo mi starši, ki vzdržujemo otroke in plačujemo za vzdrževanje šol davke, vse to mirno gledali? Nikakor ne! Roke proč od naše mladine; mi smo odgovorni zanje in mi bomo tudi zahtevali, v kakšnem duhu naj se naša mladina vzgaja! Krščanski starši, če ljubimo svoje otroke, moramo vsi odločno zahtevati od pristojnih činiteljev, kakšna naj bo šola, ker samo mi imamo pravico, pa nihče drug. Zadnji čas je, da spregledamo, dokler se ni prepozno; zamudili smo že veliko in če pustimo, da gre tako še naprej, potem bo vse zamujeno in naša mladina izgubljena.

+ Židovstvo in komunizem. Interesantne podatke o odnosajih judovskega življa napram komunizmu nam podaja uradno poročilo iz Budapešte. Od 302 obtoženih učiteljev je bilo 142 judov, to je 47 odstotkov. Od teh jih je izgubilo službo oziroma bilo kaznovanih na drug način 126, t. j. več kot 88 odstotkov. Vidi se, da se židovski vzgojevalci mladine kaj radi stavijo v službo razdirajočim načrtom boljševikov.

+ K predzgodovini 20% priznanic. Belgrajska »Politika« (demokratski list) je prinesla 16. febr. t. l. uvodnik pod naslovom: »G. Velimir Bajkić«. G. Bajkić je vseučiliški profesor v Belgradu — predava politično ekonomijo — in član dveh važnih komisij v finančnem ministrstvu. Kako je kot pomočnik finančnega ministra na prevaren način dosegel na Dunaju pri avstro-ogrski banki posojilo 300 milijonov kron in kakšne so njegove zveze z Wiener Bankvereinom in neko banko v Zagrebu,

to naj bere, kogar to posebe zanima. Mi podamo samo dobesedno tisto mesto iz uvodnika, kjer se govori o nih 20%, ki so se odtegnili pri kolkovanju kron:

»Ko je prišlo kolkovanje kron in pridržanje 20%, se je zopet na Bajkićevo idejo objavil uradni komunike, da se teh 20% zadrži samo radi zmanjšanja denarne cirkulacije, češ, da se bo s tem dvignila vrednost našega denarja. V resnici pa na zmanjšanje denarne cirkulacije ni nikdo mislil. Ministrstvu je bilo zopet treba denarja in g. Bajkić je zopet izmislil trik, kakršnega bi se težko smel kdo drugi v imenu države poslužiti.

Občinstvo je nato vprašalo: kaj bo s priznanicami o zadržanih kronskih novčanicah? Nova nezgoda, a zopet nov trik. Finančno ministrstvo objavi uradno, da se bodo priznanice izplačale kot gotov denar ob priliki zamenjave kron za dinarje. Med tem so se krone meniale in izmenjale, a priznanice so ostale še dalje v rokah občinstva. — Tako se je po nasvetih gosp. Bajkića vodila politika, ki je ubijala vero v državni kredit in vero v javno moralo. — Nas veseli, da slišimo take besede iz ust Srba. Iz njih vidimo, da ni nezadovoljnost z našo slabo upravo kaka slovenska specialiteta, ampak da udržiha po njej brezobzirno tudi belgrajski list. Visok uradnik, vrhu tega vzgojitelj mladine, je naravnost — farbal javnost, finančni minister ga je pa ščitil pri tem z uradno avtoriteto. Mi smo bili navajeni, da smo smatrali striktno obljube države za resno mišljene, in zato se ne čudimo, če je dr. Žerjav grozil s kaznijo vsakomur, kdor bi ne smatral teh 20% takorekoč za gotov denar. Ugled države bi bil neprimerno manj trpel, če bi bila vlada koncem l. 1919 kar naravnost povedala, da bo izplačala 20% odbitek deloma spomladi l. 1921, kakor se nam sedaj obeta, deloma pa pretvorila v državno posojilo.

Slovensko ženstvo na krov!

Protestni shod.

Demokratska vlada nam je nasilno uropala po regentu podpisano žensko volilno pravico v občinske zastope. Proti temu očitnemu nasilju in nazadnjaštvu se bo vršil danes dne 20. t. m. ob 5. uri popoldan v veliki dvorani hotela Union protestni shod.

Vse v resnici napredno ženstvo na shod!

Dnevne novice.

— Dr. Korošec v Ljubljani. Včeraj popoldne se je predsegnik Jugosl. kluba dr. Korošec pripeljal v Ljubljano. Sinoči je v Akadem. domu poročal o političnem položaju in o delovanju v ustavnem odboru. V ponedeljek se namerava odpeljati v Zagreb.

— Ljudsko štetje v občini Trbovlje. Vseh prebivalcev je 16.073, moških 8698, žensk 7375, pravoslavnih 9, katolikov 16.027, grških katolikov 1, protestantov 27, židov 7, brez konfesije 2, po jeziku 15.606 Slovencev ter poleg drugih 3 Arnavti.

— Občni zbor »Pevske Zveze« bo v ponedeljek, dne 21. t. m. popoldne ob pol 3. uri v Ljudskem domu. Ob tej priliki bomo mogli udeležencem pokazati — žal samo en izvod — korekturo — zveznega glasila »Pevca«.

— Okrajno sodišče v Sevnici nam piše: V tusodnih zaporih se nahaja 24letni mladenič, ki pravi, da se piše Janko Kovač, rodom iz St. Petra pri Gorici. Izdajal se je tudi za Franceta Oblaka, trgovčevega sina iz Belgrada, pa tudi za Vojislava Djordjevića. Ista je srednjevelike postve, šibkega života, podolgastega obraza, rujavih oči in kostanjevih las. Razpolagal je z večjo množino denarja, končno pa je le ostal dolžan v gostilni, vsled česar ni izključeno, da je drugod na isti način izvajal denarne zneske. Pri sebi je imel neko objavo ministrstva vojne in mornarice glasečo se na ime Franceta Oblaka, ki je ali ukradena ali potvorjena. Vsako obvestilo, ki bi moglo služiti za eventualno agnosiranje istega prosimo na naslov: Okrajno sodišče v Sevnici.

— Povračilo vojnih škod. Ministrstvo pravde objavlja, da je ministrski svet odločil, da se rok za prijavo povračila vojne škode po členu 1 uredbe podaljša do 28. februarja 1921. One osebe, ki imajo po uredli pravico do povračila škode in do sedaj prijave še niso izvršile, naj to store v podaljšanim roku in sicer pri političnih oblastvih I. stopnje ali pa neposredno (tudi po pošti na povratni recepis) pri ministrstvu pravde, ako je ministrstvo pristojno za sprejem prijave. Pripominja se, da imajo pravico do vojne škode po zgoraj navedeni uredbi samo državljani prebivši Srbije in Črnege v mejah do meseca junija 1914 in dobrovoljci, ki so se udeležili vojne na strani Srbije ali Črnege.

— Smrtna nesreča. V premogokopnem revirju Trboveljske družbe Kotredež je podšlo 21 letnega premogarja Franca Malija iz Kandrš v soboto zvečer 12. t. m. Nesrečneža so šele po triurnem napornem delu izlekli mrtvega izpod premoga. Prepeljali so ga v mrtvašnico v Zagorju ob Savi.

— Iz Koroškega smo prejeli dopis: Zelo značilno, kako nezrele obsodbe sprejemajo nekateri slovenski časopisi, je napad na g. Trunka v »Slov. Narodu«. Dopisnik ga imenuje »otročje smešnega diletanta in šarlatana«. S tem zmerjanjem kaže samo svojo surovost, neprečnost in pa strankarsko pristranost. Neprilicni smo, da g. Trunka ne sega niti do ramen. Zanimivo bi bilo dognati, kdo je več storil in trpel za narod, g. Trunk ali ta dopisnik! G. Trunk je bistroumen, zelo izobražen in značajan mož. Da, značajan, g. dopisnik! Po glasovanju bi bil lahko odšel v Jugoslavijo in tam mirno živel, a ostal je tukaj kljub vsem šikanam in preganjanjem. Tu je ostal, da dela zopet za svoj narod. Res, mnogi so zbežali, drugi se poskrili in prestrašeni utihnil, a g. Trunk pa ni klonil duha! — Več koroških Slovencev.

— Krava porodila 4 teleta. Ta izvanreden slučaj se je zgodil v četrtek, 17. februarja v Kozarjih pri Ljubljani. Srednjevelika krava, last posestnice vdove Marije Kušar, po domače pri Primžarju, je porodila 4 teleta, ki so bila popolnoma razvita, a so kmalu poginila. dočim je krava popolnoma zdrava.

— Ukradeni komat. V noči dne 3. februarja 1921 je bil ukraden trgovcu Francu Dolencu v Stari Loki konjski komat, vreden 3000 kron.

— Zagorski vpokojenci. Tisti, ki prejemamo pokojnino iz Trbovelj, moramo priznati resnici na ljubo, da se nam ista dostavlja celi teden ali še več dni pozneje kot nam pristojno. Na reklamacije na tukajšnji pošti se nam odgovarja, da se nam tu ne delajo nikake krivice, pač pa da gg. v Trbovljah ne oddajajo pokojnine pravočasno na pošto. Zato raj opozarjamo dotične, ki so teh nerednosti krivi, da bodo z razpošiljanjem točnejši, ker mi vpokojenci ne razpolagamo ravno s vsotami, da bi nam bilo vse eno, kdaj denar prejmemo, ker tudi nas noče nikdo čakati s stanarino itd. Ker smo mnogi precej daleč od pošte, prosimo, da se nam ne bodo delala brezpotrebna pota s tem, da se nam ne bi dostavljalo pokojnine pravočasno. Zato upamo, da ne zadenemo na gluha ušesa!

— Odvajanje: Profesor Gerhardt v Berlinu, predstojnik vseučiliščne klinike za notranje bolezni, potrjuje, da se »Franz-Josef« grenčica uporablja vedno z zanesljivim in zadostnim uspehom.

Ljubljanske novice.

Ij Šentjakobska prosveta. Danes ob 6. uri zvečer predava mons. Viktor Steska. Vstop prost. Vabimo.

Za koncert pevske zveze »Ljubljane« je še nekaj vstopnic, ki so na razpolago v Unionovi trafiki danes (nedelja) do 11. dopoldne. Preskrbite si jih pravočasno!

(K)
pr Koncert »Ljubljane« v ponedeljek ob 8. uri v »Unionu« bo za naše glasbeno življenje v toliko pomemben, da bomo slišali veliko doslej še neizvajanih umetnih in narodnih pesmi. Opozarjamo zlasti na medijumske in prekmurske narodne. »Ljubljana« je lansko leto na mariborskem taboru pred vso slovansko javnostjo dokazala, da visoko stoji, zato smemo tudi zdaj pričakovati, da bo napovedani koncert poslušavstvo ne samo zadovoljil po svojem bogatem sporedu, ampak tudi v pevskem oziru. Izkažimo trudu, resnemu umetniškemu stremljenju in žrtvam priznanje s svojo navzočnostjo.

Ij Elizabetna konferenca pri Sv. Petru v Ljubljani ima sejo v ponedeljek, 21. februarja 1921 ob 6. uri zvečer v društvenih prostorih.

Ij Porotne razprave se prično pri deželnem sodišču v Ljubljani v ponedeljek dne 21. februarja 1921. Na prve dneve so razpisane sledeče razprave in sicer: na ponedeljek dne 21. februarja 1921 zoper Terezijo Capljevo zaradi tatvine iz navade, zoper Antona Veglja in Antona Vranišiča zaradi tatvine, zoper Matevža Benedičiča zaradi tatvine, goljufije in vlačuganja in zoper Karla Zupana zaradi tatvine; na torek dne 22. februarja zoper Nikola Lukariča zaradi tatvine in napačne zglastitve, zoper Ivana Vagnerja zaradi poneverbe in Marijo Rakoševo zaradi delezitnosti na poneverbi, zoper Antona Benegalijo zaradi uboja in zoper Vincenca Horvata in Franceta Luznarja zaradi tatvine; na sredo dne 23. februarja zoper Franceta Kožuha in Franceta Komeka zaradi tatvine in pa zoper Ignacija Mačka zaradi tatvine; na četrtek dne 24. februarja zoper Josipa Šepica zaradi goljufije, zoper Ferdinanda Kučero in Franceta Zakotnika zaradi ropu in zoper Matijo Domajnkota zaradi tatvine; na petek dne 25. februarja zoper Avrama Pappa in Izidora Alkalaja zaradi goljufije pol milijona kron, izvršene na Jadranski banki, in zoper Henrika Čudna zaradi goljufije.

Ij Ljubljanski trg. Tržno življenje je bilo pretekli teden živahno. Pomanjkanje govejega mesa je povzročilo mnogo razburjenja. Kvaliteta govejega mesa posebno na trgu je bila čez teden zelo slaba, vsled česar se je prodaja ukinila, sobotni trg je bil pa dobro založen z blagom za ceno I. vrste 30 K in II. 28 K. Telečjega mesa se dovažda da trg toliko, da krijemo potrebe po 26 K prve in 24 K druge vrste. Slanina je bila preteklih šest tednov, ker je preostajala mesarjem vsled zelo reducirane kupovanja, mnogo cenejša. Zadnji teden posebno na sobotnem trgu se je pokupila vsa slanina že v jutranjih urah. Nove carinske naredbe za izvoz kladve živine bodo brez dvoma skrajno slabo učinkovale na domači trg, osobito izvoz težkih prašičev je tako olajšan, da plača izvozničar sedaj po novi carinski tarifi za izvoz prašiča od 2000 do 4000 kron za vsakega prašiča manj carine kot prej. Istotako je izvoz goveje živine izvanredno olajšan, ker se bo transportirala živa in je pri tem še carina znižana. Ob danih razmerah bo domači trg težko izhajal. Vsled znižanja carine se bodo brezdvomno zvišale cene živi teži. — Sadni trg je zelo dobro založen. Na kmečkem trgu je bilo pretekli teden posebno veliko jabolk po 8 do 10 K kilogram. Kvaliteta je bolj šibka. Ponudb za večje množice jabolk slabše vrste je mnogo, pa primanjkuje odjemalcev. — Jaje je na trgu izredno veliko po 1.50 K za kos. — Glede moke ni pomanjkanja po osnovni ceni 18 K za moko št. 0, primanjkuje pa slejkoprej dobre črne krušne moke. — Z mlekom je Ljubljana preskrbljena v zadostni meri. Preiskave mleka v mestnem tržnem laboratoriju izkazujejo dan za dnem pogoste škandalozne rezultate, priliva se vode od 30 do 60%. Vzorce v preiskavo sprejema mestno tržno nadzorstvo z natančno navedbo naslova prodajalca. Mleko naj se, predno se prelije v manjšo steklenico za vzorec, zelo dobro premeša.

Ij Rokodelski dom. Danes popoldne ob 2. uri se sestanejo v Rokodelskem domu vsi oni, ki so se udeleževali predavanj g. Hreščaka. Prosim točnost! Sestanka se udeleži tudi g. Hreščak. — V ponedeljek ob 8. uri davanje.

Ij Včeraj 19. t. m. ob 14. uri je umrla v deželni bolnici naša somišljenica bivša delavka v tobačni tovarni g. Ana Cenjavek. Pogreb bo v ponedeljek ob 2. uri popoldne. N. v. m. p.!

Ij Clansko zborovanje. V smislu sklepa načelstva in nadzorstva Splošne gospodarske zadruge za Slovenijo z dne 3. t. m. sklicuje podpisano načelstvo v smislu točke 36 združnih pravil člansko zborovanje prodajalne Ljubljana na dan 27. t. m. ob 9 uri dopoldne v veliki dvorani Mestnega doma. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva o delovanju zadruge v prvem poslovnem letu. 2. Posvetovanje in sklepanje o predlogih za občni zbor. 3. Volitev delegatov za občni zbor. 4. Raznoterosti. Clansko zborovanje je sklepčno, ako je navzoča najmanj ena tretjina prodajalnih pripadajočih članov, odnosno eno uro pozneje ob vsakem številu. Ker se bo pri tem zborovanju podala jasna slika o delovanju in razvoju zadruge, vabimo, da se zborovanja zanesljivo udeležijo vsi člani, zlasti ker se bode razpravljalo tudi glede razdelitve čistega dobička.

Ij Cerkev narodnih ognjegascv. Včeraj ob 8. uri zvečer je priredil v Mestnem domu, ki mu ga je baje občina dala brezplačno na razpolago, vrhovni poglavar »Narodne Cerkve«, bivši frančiškan Božo Milošević predavanje o novi veri. Kot pravi dalmatinski Jugoslovčan je seveda govoril v srbohrvaščini, pomešano z italijanskimi domačinkami. Ker je že v prvih besedah dal razumeti, da ne bo govoril samo proti čustvom velike večine prisotnih, temveč proti ustavi vlade, ki se naslanja na toliko večino (!), so ga navzoči z ozirom na izzivanje demokratičnih akademikov, izžvižgali. Zdi se, da je g. »narodni svečenik« na enake stvari že vajen, zato je aviziral že pred predavanjem policijo, ki se je tudi v obilnem številu odzvala njegovemu povabilu. Ko je ljudstvo svobodnega prepričanja odšlo, ker je uvidelo, kam meri g. Milošević, in potem, ko je na nalog policijskega komisarja nastopila — požarna bramba z brizgalnicami proti protestujoči večini in spustila tudi par curkov vode na v prvih vrstah stoječe liberalce in goreče Dalmatince, je nastopil in govoril g. Milošević. Govoril ni veliko — ker se mu je, kakor je dejal svoji sužiti, mudilo v kavarno — se predstavil za prvega svečenika narodne cerkve, napadal vse vere vprek, predvsem pa katoliško kot najnevarnejšo, dasi je že iz početka ob navdušenem ploskanju sokolov, sokoličev in dalmatinskih študentov izjavil, da katoličizem propada in gine. O narodni cerkvi pa je dejal, da to ni religija, niti vera, niti dogma ali kaj podobnega, marveč le ideja njeja in njegovih prijateljev. S tem je Milošević končal svoje predavanje, ki je bilo vse kaj drugega kakor duhovito. Potem je kot kolporter ponujal svoje brošurice čes, ničesar nimam jaz in moji kolegi, zato kupujte in razširjajte te svete knjige nove cerkve. — Bil je večkrat prekinjen od ploskanja svojih dalmatinskih vernikov in

svobodomislnih sokolske mladine. Posebno se je odlikoval bivši farmacevt Trunbič, ki bo po izjavah uglednih pristašev imenovan za prvega škofa Narodne cerkve v Sloveniji. — Bolj zanimivo nego Milošičevo predavanje je bil nastop ognjegascv, ki so polili z vodo ne samo dvorano, temveč tudi ves trg pred Mestnim domom, kar nam vsiljuje vprašanje, kako pridejo ljubljanski davkoplačevci do tega, da ognjegasci točijo toliko podraženo ljubljansko vodo in poškodujejo komunalno dvorano na povelje policije. Saj je Lilo predavanje dovolj vodeno.

Razne prireditve in objave.

Vsa društva opozarjamo na občni zbor SKSZ, ki se vrši dne 21. t. m. točno ob 9. uri dopoldne v Ljudskem domu z običajnim sporedom.

Občni zbor Leonove družbe je jutri, v ponedeljek, 21. t. m. ob 3. uri popoldne v posvetovalnici KTD. Dnevni red je bil že objavljen. Člani so vabljeni, da se ga v velikem številu udeležijo. — Odbor.

d Socialni klub »Danice«-Zarje« ima v ponedeljek ob 14. uri svoj redni sestanek v »Akademskega doma«. Predava g. dr. Gosar: O ustavi. — Vsi tovariši Daničarji in Zarjani uljudno vabljeni. — Korošec V., t. č. načelnik.

Ij Člansko zborovanje. V smislu sklepa načelstva in nadzorstva Splošne gospodarske zadruge za Slovenijo z dne 3. t. m. sklicuje podpisano načelstvo v smislu točke 36 združnih pravil člansko zborovanje prodajalne Ljubljana na dan 27. t. m. ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani Mestnega doma. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva o delovanju zadruge v prvem poslovnem letu. 2. Posvetovanje in sklepanje o predlogih za občni zbor. 3. Volitev delegatov za občni zbor. 4. Raznoterosti. Clansko zborovanje je sklepčno, ako je navzoča najmanj ena tretjina prodajalnih pripadajočih članov, odnosno eno uro pozneje ob vsakem številu. Ker se bo pri tem zborovanju podala jasna slika o delovanju in razvoju zadruge, vabimo, da se zborovanja zanesljivo udeležijo vsi člani, zlasti ker se bode razpravljalo tudi glede razdelitve čistega dobička. — Načelstvo.

Ij Iz gledališke pisarne. Glasom člana 157, finančnega zakona za leto 1920—21 znaša vsesilna taksa od aboniranih sedežev 10 odstotkov vplačane svote. Ker se vsesilna taksa dosedaj od strani abonentov še ni plačala, se vsi p. t. abonenti prosijo, da jo plačajo v gledališki pisarni (operno gledališče). Vplačila se sprejemajo od 24. febr. do 26. febr. 1921 vsaki dan od 3 do 6. ure. Plačilo takse se bode potrdilo na vstopnici.

Narodno gledališče.

Ponedeljek, 21. febr.: »Miss Hobbs«.

Red A.

Torek, 22. februarja: Zaprt.

Sreda, 23. febr.: »Golgota«. Red B.

Četrtek, 24. febr.: »Miss Hobbs«.

Red E.

OPERA:

Ponedeljek, 21. februarja: Zaprt.

Torek, 22. februarja: »Thais«. Red A.

Sreda, 23. februarja: Baletni večer.

Gostovanje moskovskega imperatorskega baleta. Izven.

Četrtek, 24. febr.: Baletni večer. Gostovanje moskovskega imperatorskega baleta. Izven.

Najnovejša poročila.

ENTENTNA NOTA OGRSKI PROTI POVRATKU HABSBURZANOV.

Dunaj, 19. febr. (Izvir.) Zastopniki ententnih sil, Anglije, Francije, Italije, so danes izročili ogrski vladi noto, v kateri se v energičnem tonu naglašja, da bi povratek Habsburzanov na ogrski prestol nasprotoval stališču entente ter bi ogrožal mir v Srednji Evropi. Povod za to noto je dal grof Appony s svojim nagovorom v Parizu.

PREKI SOD NA OGRSKEM.

Dunaj, 19. febr. (Izvir.) V tukajšnjih krogih so se danes razširile govorice, da je ogrska vlada proglasila v državi preki sod, gotovih poročil iz Ogrske je pa težko dobiti. Baje je preki sod naperjen proti grozečemu generalnemu štrajku radi meznega boja.

INTERVENCIJE JUGOSLOV. KLUBA.

Belgrad, 19. februarja. (Izvirno) Jugoslovanski klub je vložil na finančnega ministra prošnjo, da se podeli podpora pogorelcem v Osojniku in Horjulu. Nadalje je Jugoslovanski klub naslovil na železniško ministrstvo prošnjo občine Poljana da se zgradi železniška proga, kakor to predlaga ta občina.

FRANCIJA ZA ZVEZO VZHODNIH DRŽAV.

LDU Pariz, 18. febr. (Havas) Kakor javlja »Eclair« je prišlo do francosko-poljskega gospodarskega dogovora. Trgovinske pogodbe so že podpisane, pogodbe, ki se tičejo drugih stvari se podpisujejo v kratkem. Francoska vlada bo s svoje strani delala z vsemi silami na to, da sodeluje pri ustanovitvi zveze splošnega, predvsem pa vojaškega značaja, katera bi obsegala Poljsko, Finsko, Baltsko državo, Romunijo in Čehoslovaško.

Gospodarstvo.

Janko Jovan:

Ali se res bližamo finančnemu krachu?

Glasom »Slovenčevega« poročila z dne 17. t. m. o seji ljubljanskega občinskega sveta je izrekel g. dr. Adlešič: da ne more priporočiti komunalne banke, ker se najbrže bližamo finančnemu krachu in je ustanovitev banke zvezana z velikimi ustanovnimi težavami. Ta stavek kar nisem mogel razumeti in sem ga parkrat prečital. Na kaj oslanja dr. Adlešič svojo trditve, mi je res uganka, vsekakor pa je trditve, če jo je g. Adlešič res izrekel, zelo drzka in potrebuje zavrtnitve.

Menda je izmed vseh držav danes Avstrija finančno najbolj onemogla. Njen budget izkazuje 42.5 milijard deficita, a že stoji pred novo zahtevo o povišanju uradnih plač, ki prinese daljnih 13 milijard deficita. Inlacija banknot narašča od dne do dne tako, da je že dosegla devalvacijo, o kateri nihče niti sanjati ni mogel. Avstriji manjka vsega, kar je za ekonomski razvoj neobhodno potrebno, namreč kruha in premoga, in vendar nastopajo avstrijski finančniki in še niso izgubili nade, da je rešitev še mogoča. Pa ne le avstrijski finančniki sami, tudi ententa še ni pokopala Avstrije in ji obeta pomoč. Pomislimo, da Avstrijo stane danes samo prehrana mesečno 2 milijardi kron; tovarne stoji, ker nimajo premoga; štrajki so na dnevnem redu; Avstrija ne zviša dohodkov, ne ker bi jih ne potrebovala, ampak, ker jih ne sme, ker je v strahu, da naleti na splošen odpor, katerega bi zložit ne mogla. Če bi se v taki državi govorilo in razpravljalo o finančnem krachu, bilo bi razumljivo, pri nas pa tega ni treba, pa ne samo ni treba, temveč tudi ne sme se tako govoriti, ker je tako govorjenje brez podlage, vendar pa zna spraviti malodušne — in takih je med nami dosti — v nepotrebno skrb in nezadovoljnost.

Tudi mi nimamo aktivnega budgeta, a naš budget v primeri z povečanimi izdatki izkazuje tudi povečane prihode. Naša država se ne straši svoje povečane izdatke kriti s povečanjem dohodkov, dasi segajo ti poviški ostro v meso davkoplačevalca. Obstojta po pravici upanje, da se ustvari položaj, ki bode v stanu izravnati vrzeli v budgetu. Pomisliti moramo zlasti, da smo prisiljeni v času, ko bi se hoteli gospodarsko popraviti, milijarde žrtvovati za vzdrževanje vojske. Kaj to stanje ne bode nikdar minilo? Upajmo, da in če odpadejo ti milijardski izdatki, bode tudi mogoče zadevam, ki se danes še zanemarijajo, posvetiti večjo pažnjo. Imamo pa vse pogoje, da se ekonomsko popravimo. Kruha nimamo samo dovolj, temveč izvoziti moremo krušne hrane vsaj 30.000 vagonov pšenice in 70.000 vagonov koruze; neprecenljive so vrednosti drugih naših izvoznih predmetov, ako omenjam le les in rude. Delo v rudnikih gre na boljše, produkcija premoga narašča ter bi pri urejenih prometnih razmerah nadkriljevala našo potrebo. Prehrana, za katero izdaja Avstrija milijarde, pri nas ne stane državo nič. Res nam manjka zlate podlage za naše novce, a ta se ustvarja in jo danes zamenjujejo državne nepremičnine. Skratka, vsi pogoji, da se država ekonomsko in finančno spopolni in razvije, so dani. Seveda je danes, dokler niso razmere še konsolidirane, težko, a priznati moramo, da je veliko težav, ki so še pred dobrim letom obstojale, danes že padle. Vsekako moramo uvideti, da se v gospodarstvu naše razmere zboljšavajo in ne pogoršavajo. Politika zaščiti domačo industrijo in zapreti kar mogoče tujim in zlasti nepotrebnim izdelkom pot k nam, mora roditi dobro, če jo le vlada dosledno udelejuje. Priznati moramo, da smo tudi pri nas imeli celo vrsto eksperimentov v naši trgovski politiki, ki so našo moč omajali. A kje, kjer se nova država stvarja sličnih pojavov ni bilo. Kdor je zasledoval trgovinsko politiko Čehoslovaške, videl bode verno sliko sličnih pojavov.

Ako premostrimo le površno omenjene pojave v našem gospodarskem življenju, mislim, da ni absolutno nikakega povišja, da bi ne gledali s polnim zaupanjem v bodočnost. Niti na misel pa nam ne more priti strah, da se bližamo finančnemu krachu. Ne vemo, kaj nam prihodnost še prinese, ne vemo, kake bodo naše notranje politične razmere, a da smo pričeli gospodarsko treznejše in smotrenejše nastopati, ne vem zakaj bi tega ne uvideli. Po vsem tem nam ne preostaja drugega kakor upanje, da se tudi v finančnem oziru pričnemo dvigati, ker že danes faktilčno reprezentira naša financa večjo notranjo vrednost, kot jo ji prideva zunanji svet.

Morda v »Slovencu« citiranih trditvah g. dr. Adlešič niti izrekel ni, vsaj jaz ne dvomim o tem, a ker so bile registrirane, smatral sem za potrebno, da jih zavrnem, ker ni razloga, da bi v veri v našo finančno moč tudi samo enega izmed malodušnih podprle. Tudi če bi nas obsojali drugi, sami zaupajoč svoji moči, lahko mirno zremo v bodočnost.

g Kriza v papirni industriji. Praga, 19. febr. Po poročilu lista »Lidove Noviny« je nastala v industriji papirja taka kriza, da se bo obrat v nekaterih tovarnah papirja zelo omejil, v nekaterih pa celo popolnoma ustavil.

g Zvišani dohodki trošarine. (ZNU) Dohodki iz državne trošarine lepo napredujejo. Znesek vplačane trošarine se zelo približuje znesku, ki ga predvideva državni proračun. Tako je bilo iz tega davka meseca januarja t. l. v vsej državi plačanih 17.737.249 dinarjev, dočim se je v istem mesecu lanskega leta plačalo vsega skupaj 5.473.302 dinarja, torej trikrat več kot lani. Od začetka proračunskega leta, t. j. od 1. julija, do konca januarja 1921 je bilo skupaj vplačanih 82.135.395 dinarjev.

g Poverjenišvo za kmetijsko razpolaga še z nekaj tisoč postrvjeja zaroda (domače potočnice, oziroma križanke) po znižani ceni 80 K za 1000 ribic. Naročila je poslati poverjeništvu do 20. februarja. dočim proračun izkazuje za vse leto 90.269.686 dinarjev.

Grafenauer. Cena broš. izvodu K 20.—, Josipa Jurčiča spisi — uredil dr. Ivan vez. K 30.—.

IV. zvezek: Cvet in sad, Hči mestnega sodnika, Kozlovska sodba v Višnji gori, Dva brata.

V. zvezek: Sosedov sin, Sin kmetškega cesarja, Med dvema stoloma.

VI. zvezek: Dr. Zober, Tugomer.

Kdo ne pozna Jurčiča! Vedno nam je nov, kadar ga zopet vzamemo v roko. Nedosežno poznavanje ljudske duše, njenih veselih in žalostnih, tragičnih in šegavih strani, ki veje iz njegovih spisov, je ono, kar nas tako veže nanj. Dr. Grafenauer je znal zbrati njegove tako priljubljene spise v lepi zbirki, ki obsega več zvezkov, ki tudi po opremi in tisku povsem zadovoljijo čitatelja. Kadar ti je dolgčas, ali se nevedno počutiš, vzemi Jurčiča v roke. Kmalu boš pozabil na svoje nerazpoloženje in sprehajal se boš po šumnih gozdovih in zelenih gričih naše domovine; razgovarjal se boš ves vesel z ljudmi pristnega slovenskega kova. Zvezek Jurčiča prijetno okraja par uric in človek je po čitanju veder

ter zmožen novega dela. Knjige se dobe v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Relativna vlaga v C	Nebo, vetrov	Pojavnost v mm
18. 2. 21 h	732.9	6	1	jasno	—
19. 2. 7 h	736.3	— 2	—	mevla	—
19. 2. 14 h	736.4	6	0.9	jasno	J. v.

Spalne sobe

epo izdelane iz trdega in mehkega lesa, kakor tudi kuhinjske ali posamezne pohištvo gotovo ali po naročilu pri mizarjem mojstru

IVAN PAITZ

Maribor, Pod mostom 14.

Sivalni ročni stroj »Original Singer« v zelo dobrem stanju se proda. Pour, Ljubljana Stari trg št. 32. Nadstropje levo od 3—5 ure pop.

Velika **novih dvokoles** različne prevelonov, v zelo dobrem stanju, za otroke, vozičke, sivalni stroji in vsakovrstni deli po ceni pri Batelju, Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se dvokolesa, otroci vozički, sivalni stroji i. t. d. v popravilo. Mehaničan delavica Karlovske ceste št. 2.

Sprema se popolnoma izvežban mehanik, prva moč, in nekaj pomožnih monterjev in dva učence. Kupijo se različne tramvajne sile. F. Batel Ljubljana Stari trg št. 3. (Kolesa, motorji, sivalni stroji i. t. d.) 621

Sleketen ce prazne več o množino proda Hovana Janko, Ljubljana Poljanska cesta 64 I (Skaza). 620

Seno za konje in krave proda Josip Kosler, Selenburgova ul. 3. ali oskrbnistvo v Ljubljani 15 na Barju. 615

Proda se približno 10.000 kg dobrega senna. — Naslov se poizve v upravništvu Slovenca pod št. 626.

Kupim prvovrstno sladko seno v malih in večjih množinah. Ponudbe na upravništvu Slovenca pod »Seno 674«.

Službo hišnik ali kočijaž išče zakonotot par brez otrok. Naslov pove upr. va pod št. 558.

Pohišivo, posoda itd se prodaja od 21. do 26. februarja, vsaki dan od 2—5 ure popoldne. Cankarjevo nabrežje 7/II 619

Proda se krava s le elom dobra mlelepa. Poizve se v Ljubljani Poljanska c. št. 55.

Razpošiljam suhe hruške (tepke) in jako lepe prvovrstne ke e orehe od 50 kg n prej in sicer hruške a 7 kron in orehe a 12 K 50 v za kg v poslanih vre ah franko Novo-mesto. Jos p Krevs, trgovec, Brusnice pri Novem mestu. 586

Gornje de e levijev vsakovrstne po najnovešem dušnem krou, strokovno delo, izdeluje Biatnik Karal Skofja ul. 13., Ljubljana. Cevji, mojstri in njih zadruga, kateri se zanimajo za boljše delo, naj zahtevajo vzorce. Cene dnevne.

GOZDNI TEHNIK

išče primerne službe. — Absolvent višje gozdarske šole. Govori slovensko, češko in nemško. Ponudbe pod »Gozdna industrija« na upravništvu tega lista.

VINSKI KIS

več hl ima naprodaj Franc Pregej, lnan pošta Domžale. Kis je čist, lepe barve in zelo okusen.

Služba organista in občinskega tajnika

v Smartnem p. Lit. se razpisuje do 15. marca t. l. Nastop 15. aprila. Plača po dogovoru in prostu stanovanje. — Pismene ponudbe na dekanjski urad v Smartnem pri Litiji.

Javna dražba

2 sobi pohištva in drugih potrebščin kakor servisi i. t. d. dne 23. februarja ob 9. uri popoldne, Florjanska ulica 19 I.

Enodružinska hiša

v najbližji okolici Ljubljane z vrtom in vsemi pritliklami se po ugodni ceni proda. Ponudbe na anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana.

Svarimo Vas

pred nakupom pšenice, koruze, ovsu itd. predno niste zahtevali cenika od konkurenčne tvrdke

B. ŠURJAK, i. dr.

ZBGRB, Gunduličeva ul. 58.

URADNIKA,

izurjenega v zemljejknjžnem delu, v korespondenci in knjigovodstvu, sprejme posojilnica v Gornji adgoni. Prednost imajo taki, ki so bili v notarski ali odvetniški službi. — Nastop takoj, plača po dogovoru. Prošnje naj se pošljejo najdaže do 23. februarja na načelstvo posojilnice.

POSESTVO

Trgovec, kateri vsled svoje obrti ne more oskrbovati zemljišča, proda v prijaznem kraju na Sp. Štajerskem posest, in sicer:

Lepa hiša s srednje velikim, dobro urejenim vinogradom, zelenjadnim vrtom, večjim moderno urenim čebelarstvom, in zraven pripadajoč inventar (Vinske posode za 110 hl). Cena zelo nizka. Vpraša na se na upravništvu tega lista pod št. 602.

Hiša,

z dobro ideočo gosilno in vrtom, na zelo prometnem kraju, oddaljeno 5 min. od kolodvora se pod zelo ugodnimi pogoji proda. — Poizve in ogleda se pri gospej Andrejek v Studencih pri Mariboru, Zrinskega ulica št. 1.

Sekcija Jezenice na Gorenji proda

par mul'z opremo.

L. MIKUS Ljubljana, Mestni trg št. 15 pri oroda svojo zalogo dežnikov in sončnikov ter srenajalnin pale. Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Pozor trgovci s klobuki!

Vsakovrstne klobuke od 160 K naprej ima v veliki zalogi in tudi lepe velour-klobuke

FRANC CERAR, tovarnar v Stobu pošta Domžale. Tovarna je 7 minut od postaje Domžale oddaljena. Cene primerno nizke, poizvedba točna.

Odvetnik dr. Ljudevit Perič

Ljubljana, Dalmatinova ul. 3

naznanja, da je otvoril odvetniško pisarno.

"KOVINOL" tekoče v steklenicah, **"PASTOL"** v plehnatih škafih, zajamčeno najboljša sredstva za čiščenje vsake kovine. Izdeluje F. PLEVNİK, Celje.

Enostaven je račun, da je

ZERVO-STED-LEC bencina po 1000 kilometrov vožnje popolno izplačan. Ker se z njim prištedi 20-30% bencina.

ZERVO-PISČALKE za podeželnost in mestno vožnjo.

ZERVO-VE TILI za kontrolo kurave.

Ravnokar dole verige za tovarna avtomobile 3-4 tone (Praga, Saurer, Büssing, Benz, Graf itd.) Da si skl dišče izpopolnimo, prosimo lastnike drugih znamk, da javijo potrebo.

Prometno dion. društvo ZAGREB, Dalmatinska ul. 11. Tel. 13-63.

Prodaj dva lahkokrvna

KONJA

konj, krven anglež, izborna izjahan, kobila za lahek voz, Oba skupaj uvožena v par. Prodasta se posamezno ali skupaj, event. zamenjata z dvema težkima konjema. — Ogleda ter poizkusi se jih pri Ivanu Magušarju, Kropa, Gorenjsko. Oddasta se samo v privatne roke.

Inženier dr. Miroslav Kasal

ob astveno pov-rjen stavbna inženier Ljubljana, Hilsjeva ulica št. 7.

Specijelno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe

Izraba vodnih sil.

Proda se na Vr niki enonadstropna trgovska hiša, z maslinom dvoriščem, na na lepšem v restoru trga, oddaljena pet minut od kolodvora. Naslov pove upravništvu pod št. 513.

Proda se več rabljenih šivalnih strojev za šivilje in krojače. — Dvoko esa z dobro pnevmatiko. — F. Batel, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Vsem prijateljem, sorodnikom in znancem naznanjamo tužno vest, da je moja preljubljena soproga

Marica Bešter roj. Sušnik

danes ob pol 4. uri popoldne, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, po kratki mučni bolezni preminula.

Pogreb se vrši iz hiše žalosti, Križevniška ulica št. 2, v ponedeljek ob 4. uri popoldne na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 19. februarja 1921.

Veličan Bešter, fotograf, soprog. — Martin Sušnik, oče. — Angela, Tončka in Pavla, sestre. — Lenard, Rozalija in Ivan Bešter, svaki. — Marica Kaluža, prijateljica.

Viktor in Kazimira Olimpija Oblak roj. Maklewska naznanjata v neizmerni žalosti sorodnikom, prijateljem in znancem prebranko vest, da jima je neč prosna usoda ugrabila nad vse ljubljene, nenadomestljivega sinčka edinčka

Stanislava Viktorja

ki se je preselil po silno mučni bolezni dne 19. svečana v nežni dobi 23 mesecev med nebeške krilate.

Pogreb najinega sinka se bo vršil iz hiše žalosti, Rožna dolina št. 204, na pokopališču na Viču v ponedeljek 21. svečana ob 4. uri pop.

Rožna dolina pri Ljubljani, dne 19. svečana 1921.

Zahvala.

Vsem onim, ki so nam stali ob strani v času bolezni in smrti našega predragega, nepozabnega soproga, očeta itd., gospoda

Matije Kunc

vsem, ki so ga spremili na zadnji poti k večnemu počitku, da mu dokažejo da so znali ceniti njegovo prijateljstvo in delo, kakor vsem, ki so mu poslali vence in cvetje, mu zapeli ob slovesu ganljive žalostinke, bodi tem potom izrečena naša najiskrenejša zahvala. Zahvalujemo se posebno gosp. primariju dr. Jenku za njegovo požrtvovalnost in čast. gosp. župniku Finžgarju za njegovo tolažbo dragemu pokojniku.

LJUBLJANA, dne 19. svečana 1921.

Groboko žalujoče rodbine: Kunc, Tomžič, Juvančič.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

V LJUBLJANI

posluje začasno v prostorih Zadružne zveze, Dunajska c. 38/I.

SOMBOR. Podružnici: SPLIT.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Državne Razredne Loterije.

Izpučuje svojim klijentom vsak znesek brez odlovedi v go ovini.